

УДК 687.016:72.01

ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙН-ПРОЕКТУВАННЯ ОДЯГУ З ВИКОРИСТАННЯМ ПРИНЦИПІВ АРХІТЕКТОНІКИ

Студ. Д.О. Попова, гр. МГДШМКхр–16
Науковий керівник проф. В.О. Мусієнко
Київський національний університет технології та дизайну

Мета і завдання. Дослідити особливості дизайн-проектування одягу з використанням основ та принципів архітекtonіки. Встановити взаємозв'язок між формою, об'ємом, кольором, лініями різних періодів розвитку архітекtonіки та пластикою форми сучасного костюма, які визначаються і залежить від пропорцій форми, характеристик матеріалів технології їх обробки силуетних і конструктивних ліній, кольору. На базі отриманих результатів створити нові, перспективні композиційно-конструктивні форми моделей одягу різного функціонально призначення, які поєднують існуючі форми архітекtonіки та нові тенденції розвитку моди із використанням сучасних матеріалів, новітніх технологій проектування та виготовлення одягу.

Об'єкт та предмет дослідження. Архітекtonіка – це система споруд (різного функціонально призначення), які формують навколишнє середовище для життєдіяльності людини. Кожна створена архітектором будівля має певне функціональне призначення – житлові будинки, виробничі приміщення спортивні споруди, культові будівлі – християнські, католицькі, мусульманські та ін., але обов'язковою вимогою до них є: надійність, безпечність, краса, зручність та довговічність. Відповідно, ці якості архітектури роблять її мистецтвом. Тобто, функціональні, естетичні та конструктивні якості споруд емоційно впливають на їх сприйняття людиною. Функціональне призначення споруди впливає на композиційні рішення, створює її характерний облік, який відповідає науково-технічному розвитку суспільства у відповідний історичний період. Використання принципів архітекtonіки в процесі дизайн-проектування одягу базується на основі трьохвимірної структури моделі одягу, яка аналогічна трьохвимірній формі архітектурної споруди.

Методи та засоби дослідження. У процесі виконання даної роботи використаний метод аналізу та синтезу науково-технічної інформації про принципи та особливості існуючої архітекtonіки і на основні встановлення особливостей виявити взаємозв'язок між формами, об'ємами, лініями структурою існуючих споруд, архітектурних деталей та елементами композиції костюма, які проявляються в нових силуетах, лініях, фактурах, формах, дотримуючись єдності естетичних і утилітарних принципів у нових розробках. Досліджуючи композицію костюма та аналізуючи його структуру, можна зробити твердження, що по своїй художній формі цей твір відноситься до категорії об'ємних (трьохвимірних) структур мистецтва і по своїх властивостях найбільш наближений до форм архітекtonіки та скульптури.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Аналіз процесу проектування нових моделей одягу з використанням принципів архітекtonіки дозволив сформулювати базу для реалізації можливостей архітектурних форм, об'ємів, пропорцій, ліній, фактури для удосконалення та розширення творчих можливостей дизайнера при створенні нових моделей одягу різного функціонального призначення. Отримані результати дозволяють асоціативні враження дизайнера від побачених форм, об'ємів існуючих архітектурних споруд перетворити в ідеї силуетних форм майбутньої моделі, лінійну форму якоїсь його частини, розширюючи формальні засоби гармонізації композиції (пропорції, статика, динаміка, ритм, симетрія, асиметрія). Враховуючи при цьому, що навіть вдало знайдена лінія (на базі будь-якого елемента

архітектури) розширює творчі можливості, уяву дизайнера і може стати базою для нових розробок.

Результати дослідження. Форми існуючих архітектурних споруд, їхнє перспективне зображення стають ефективним джерелом інтерпретації нових ідей у створенні сучасних моделей одягу. Аналізуючи багатства форм, об'ємів, ліній, кольорових поєднань існуючої архітектури та конструкцій епохи класицизму можна виділити, що вони стають основою та створюють певні асоціації, що реалізуються у створенні відповідного костюма-образу.

Актуальним у процесі проектування та розробки нових моделей одягу з використанням принципів архітектоники є забезпечення виразної композиційної форми моделей одягу різного функціонального призначення, які поєднують нові напрямки та тенденції в розвитку сучасної архітектури та існуючої моди. Характерним для будь-якої композиції костюма є принципи єдності складових елементів та їх гармонійне поєднання, врівноваженість як за масою, геометричною формою, кольором, так і за пластичними взаємозв'язками елементів композиції, які характеризуються поступовим переходом від однієї частини форми до іншої, утворюючи при цьому гармонійне ціле. Основним елементом у вираженні архітектурних об'єктів (об'єму, форми) є лінія і залежно від її пластичного характеру та напрямку несе певне образно-емоційне навантаження, впливаючи на психіку глядача та створює певні настрої (сприйняття, несприйняття або відторгнення).

Костюм як вид мистецтва завжди був відображенням певного стану розвитку суспільства, науки та культури, архітектури, живопису, музики, театру. Композиція костюма з використанням принципів архітектоники завжди передаються на фігурі людини, що дозволяє глядачеві отримати повну інформацію про характер форми моделі, її пропорції, масштабність, колірне рішення, фактуру та пластику ліній цієї форми, зафіксувати орнамент декору і т.п.

Висновки. Встановлено, що пластична композиція форм костюма вирішується не лініями і площинами, а об'ємом і формами певної конфігурації та величини. Аналіз творчого джерела як архітектоніка дозволяє збагатити творчий арсенал дизайнера одягу новими геометричними формами, лініями в узагальненому та образному вирішенні, пристосовуючи їх до форми фігури людини.

Використання принципів архітектоники в процесі дизайн-проектування одягу базується на основі трьох вимірності архітектурних форм, об'ємів, які аналогічні найбільш характерним та важливим складовим елементам композиції костюма. Незалежно від функціонального призначення архітектурні споруди створюють у глядача певні відчуття, настрої, які також аналогічні при оцінці споживачем нових зразків моделей одягу. Засвоєння і раціональне використання в практичній діяльності дизайнерів, основних закономірностей трансформуючих джерел творчості (на прикладі архітектоники) є обов'язковим елементом при розробці нових моделей одягу та створенні композицій певного емоційно-сміслового характеру для людей різного віку, статі, професій та темпераменту.

Ключові слова: структурний аналіз; об'ємно-просторова форма; творче джерело; архітектоніка; колір.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ніколаєва Т.В. Тектоніка формування костюма». – К. Арістей, 2005. – 224с.
2. Ергономіка і дизайн. Проектування сучасних видів одягу – навчальний посібник. Колосніченко М. В., Зубкова Л.І., Пашкевич К.Л., та інш. – К. : ПП, НВЦ Профі, 2014. – 386 с.
3. Ніколаєва Т.В., Чуприна Н.В. Основи теорії формоутворення костюма. – К. : КНУТД, 2002. – 123 с.